

*Byli jsme
při mnoha důležitých událostech české historie!*

Na českém trhu funguje mnoho polistopadových firem, které sázejí na dnešní či včerejší zkušenosti a žijí budoucností. Hrstka společností navázala na prvorepublikovou tradici a oprášila masarykovský ideál. Pak je tady ovšem ještě opravdu malá skupina firem, které již dávno oslavily sto let působení na tomto trhu a slovo tradice v jejich podání není jen prázdnou frází. Jednou z nich je i společnost Ferona – na trhu se pohybuje již neuvěřitelných 180 let.

Máme-li nahlédnout do historie a vystopovat založení společnosti Ferona, musíme se vrátit o více než dvě století zpátky, a to do roku 1782, kdy osvícenec Josef II. svým patentem povolil zakládat hutní sklady ve velkých městech. Vyžádala si to situace, protože Evropou již začal cloumat první záchvěv průmyslové revoluce a hutě začaly zažívat svůj rozkvět. Počátkem 19. století se již hojně hovořilo o železnici a ta, jak známo, je velmi úzce spojena právě s produkcí kvalitního železa.

Ferona

Průmyslová revoluce v 19. století

V těchto pionýrských dobách bylo železo prodáváno přímo na huti. Ve 20. letech 19. století však vzrostla poptávka a následně výroba železa natolik, že hutě musely prodej železa přenechat obchodníkům. Stoupající produkce železa a vysoká míra konkurence vedly v roce 1829 k prudkému poklesu ceny. To byla šance pro menší obchodníky, kteří si dříve nemohli obchod se železem dovolit. Situace v tomto roce využil taktéž soukromý obchodník, pražský měšťan Bondy, od něhož můžeme sledovat „vývojovou linii“ až k dnešní Feroně. Firma zpočátku neměla své pevné sídlo. Majitel se nespecializoval na jednu železářnu, ale využíval všech pražských skladů a řídil se výhodností nabídky té které hutě. Prodával především obyčejné železo, obruče na kola a sudy, páskové železo a nejdražší prutové, dále obchodoval s tyčevinou, bílým a černým plechem, železem na drát, litinovými deskami a litinovým nádobím.

V polovině 19. století, kdy byla ve velkém budována železniční síť, byla na výstavbu železnic odebráno až 90 % veškeré hutnické produkce. To mělo za následek růst hutní produkce o 47 %. Ceny železa touto dobou stouply asi o 20 %. Rakouský železářský průmysl patřil i při své technické zaostalosti k největším středoevropským producentům surového železa. Firma Bondy uměla této příznivé situace využít a díky velmi výhodné cenové politice se propracovala mezi nejlépe si stojící hutnické velkoobchodníky v Praze.

L. G. Bondy

Ferona

Ekonomická krize a její překonání

Zvýšená konkurence a stagnace investic po revolučním roce 1848 přivodila nutnost zakládání prvních akciových společností. Kamenouhelné doly, železářské těžbařstvo a další podniky se rázem změnily ve velké firmy, mnohdy s účastí velké banky. Takto vzniklé mohutné společnosti dokázaly kontrolovat uherský, a tedy i český trh po celé 19. století. Drobnější obchodníci žili ve stínu gigantů a museli se podříditi jejich cenám, což některé menší firmy zlikvidovalo. Krize zasáhla v roce 1869 i firmu Bondy, která se podle některých zdrojů ocitla na hranici krachu. Jen díky celosvětově se zvyšujícím cenám železa se jí podařilo udržet.

Ekonomická situace se poněkud vylepšila na konci 19. století, kdy se i v zaostalé rakousko-uherské monarchii projevila druhá průmyslová revoluce a za dveřmi byla světová válka. Ta, jak známo, přinesla také obrovský vzestup těžkého průmyslu a železářských produktů především.

Čtyřleté válečné běsnění bylo v roce 1918 zakončeno vznikem československého státu a nástupem masarykovské éry rozkvětu. Toto období se vyznačovalo také vysokým stupněm monopolizace trhu s hutním materiálem. Veškerý obchod se železem kontrolovala Prodejna sdružených československých železáren. Tato firma zastupovala zájmy výrobců, a dokonce nutila menší výrobce k omezení nebo zastavení výroby za patřičné odškodné. Tyto obchodní praktiky ani tehdy nebyly přípustné, ale výsadní postavení giganta na trhu ospravedlňovalo mnohé.

Vznik velké a silné společnosti

O firmě Bondy víme, že se tou dobou spojila s několika dalšími pražskými obchodníky s hutním materiálem a vytvořila v roce 1919 akciovou společnost se jménem, které se už velmi blíží tomu dnešnímu – Ferra, a. s. Aby Ferra obstála v nerovném konkurenčním boji, byla nucena buďto spojit své síly s konkurenty v podobné situaci, nebo si najít správného partnera a zásadním způsobem rozšířit svou působnost. V průběhu dvacátých let 20. století se Ferra postupně spojila s několika malými firmami. Významným mezníkem v historii společnosti Ferra, respektive Ferona je rok 1927, kdy došlo ke spojení s firmou Popp Ostrava. O rok později vstoupila do společného podnikání také firma Živnoferrum Praha.

Do roku 1939 existovalo na území Československa asi 40 firem zabývajících se obchodem se železem. Mezi nimi zaujímal Ferra jedno z nejvýznamnějších míst.

Ferona

Druhá světová válka a následné období do února 1948

Černý pátek na burze a silící hospodářská krize se zdály být pohromou, ale jak se později ukázalo, nástup Hitlera k moci v Německu byl mnohem tragičtější. Český stát byl okleštěn a vystaven realitě druhé světové války. Předválečná hospodářská struktura byla deformována a celá výrobní odvětví narušena. Byly provedeny přesuny statisíců pracovních sil do válečného průmyslu nebo na nucené práce do Hitlerovy Třetí říše. Hmotné škody dosáhly stamiliardových částek v předválečné měně, průmysl mohl jen omezeně užívat své výrobní kapacity, zásoby surovin a paliva byly vyčerpány, doprava narušena a měna znehodnocena inflací.

Základním problémem všech subjektů těžkého strojírenství v prvních poválečných letech bylo nalézt nový směr a najít si tak své trhy.

Ferona

První počátky znárodnování

Dekretem prezidenta republiky o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků z 24. října 1945 byl znárodněn zestátněním též hutní průmysl. Tehdy vytvořené národní podniky je možné rozdělit do dvou skupin: Československé hutě n. p. – ústřední vrcholný orgán a Výrobní národní podniky. V centru našeho zájmu je národní podnik Československé hutě. Tehdejší garnitura přesně věděla, co dělá a jaký je cíl – silné státní struktury, pro které je stabilizace těžkého průmyslu klíčovým prvkem vládnutí. Prvním organizačním opatřením nového podniku Československé hutě bylo rozdělení ústředí na čtyři odbory (technický, komerční, administrativní a zaměstnanecký).

Celý trh s hutním materiálem byl již na počátku komunistické éry rozdělen do jednotlivých prodejen SDRUŽEL, HELIKA, FERROMET, RUNA, FERRA, FERROSPOL a SBĚR. Ty se tvářily jako samosprávné hospodářské celky, ovšem jejich činnost byla určována rámcovými směrnici ústředí, jemuž bylo vyhrazeno rozhodování o zásadních otázkách.

Ferona

Poúnorové zestátnění a padesátá léta 20. století

Únor 1948 vyvolal velké změny ve všech oblastech společenské činnosti. Začaly se rychle uplatňovat centralistické tendence ve všech úsecích hospodářství. Systém řízení národního hospodářství budovaný v letech 1945–1948 se po zestátnění tak změnil, že jeho jednotlivé články ztratily své oprávnění. Základním rysem poúnorového hospodářství bylo zesílení úlohy plánu a centrálních orgánů v řízení (ministerstev a generálních ředitelství) a s tím spojené oslabení ekonomických nástrojů. K další reorganizaci hutního průmyslu došlo k 1. lednu 1951 tím, že byly zrušeny Československé hutě jako národní podnik. Nahradilo je Generální ředitelství, které podléhalo přímo ministrovi.

V polovině 50. let zesílila kritika nadměrné centralizace a těžkopádnosti v dodávkách a plnění pohledávek. Počátkem roku 1959 začala fungovat nová soustava řízení, plánování, financování průmyslu a stavebnictví. Ústřední řízení přešlo na Hlavní odbytovou správu ministerstva hutnictví (včetně Pol-di). Podle zkušeností ze SSSR byl zaveden nový způsob přidělování hutních výrobků prostřednictvím tzv. traťové dodávky a započalo se s kumulací objednávek.

Šedesátá a sedmdesátá léta

V první polovině 60. let se situace ukázala být neudržitelnou a byla vyvíjena snaha po alespoň částečné decentralizaci a posílení samostatnosti výrobních hospodářských jednotek. Z odštěpných závodů Hutního odbytu a Kovošrotu byla vytvořena dvě sdružení podniků přeměněná k 1. lednu 1972 na účelové organizace. Hutní odbyt byl přeměněn na podnik s názvem Feronia, n. p. Při svém vzniku měla Feronia 11 odštěpných závodů v Praze, Plzni, Chomutově, Liberci, Hradci Králové, Brně, Olomouci, Ostravě, Bratislavě, Žilině a Košicích. Tyto závody disponovaly více než 40 sklady. Sklady Ferony se však nespecializovaly pouze na výrobky hutnictví. Distribuovaly také hutnické druhovýrobky. Vzhledem k poptávce po nich se značně zvýšil obrat. Prodávaly zejména taženou a pásovou ocel, výrobky z drátu, spojovací materiál, ale také výrobky z neželezných kovů. Rozsah skladového odbytu se zvětšil z 2 073 000 tun v roce 1965 na 2 928 000 tun v roce 1980, tj. o 41 %.

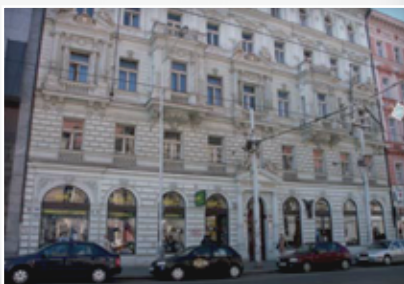

Nedávná historie

V roce 1980 představoval skladový odbyt 19 % roční produkce válcovaného materiálu a 26 % produkce ocelových trubek. Koncem tohoto roku měla Ferona na skladě téměř 600 000 tun hutních výrobků. Průměrná hmotnost jednotlivých obchodních položek se pohybovala okolo 1,3–5,2 tuny u hutních výrobků a 70–500 kg u druhových výrobků. Ročně byly vyřizovány až dva miliony položek. Další činností Ferony byla operativní směna hutních výrobků mezi zeměmi RVHP, která se realizovala prostřednictvím mezinárodní organizace hutního průmyslu socialistických zemí Intermetall.

A pak už přišel listopad 1989 a začala se psát novodobá historie společnosti Ferona.

Organizační změny v devadesátých letech

V polovině roku 1989 se z národního podniku Ferona stává podnik státní. Přecházejí na něj všechna práva a závazky i veškerá oprávnění ze státní hospodářské organizace Ferona, národní podnik, Praha. V květnu 1992 vzniká akciová společnost Ferona, jejímž základním předmětem podnikání je velkoobchod zaměřený na nákup, skladování, úpravu a prodej hutních výrobků, hutních druhovýrobků, neželezných kovů a navazujícího železářského sortimentu. Okruh zákazníků tvoří tisíce především středních a menších průmyslových, stavebních, obchodních i zemědělských firem a živností, pro které není efektivní nakupovat přímo od výrobců. Ferona je však schopna uspokojovat celé spektrum zákazníků – od velkých průmyslových firem až po drobnou klientelu.

Společnost byla organizačně členěna na ústředí v Praze a osm odštěpných závodů v Praze, Plzni, Chomutově, Liberci, Hradci Králové, Brně, Olomouci a Ostravě. Odloučené skladové provozy byly pak v Zelenči, Českém Brodě, Jablonci nad Nisou, Ostrově nad Ohří, Ejpovicích, Českých Budějovicích, Dědově, Jihlavě, Uherském Hradišti a Bohumíně.

Z dřívějších tří odštěpných závodů na území Slovenska byly k 1. lednu 1994 vytvořeny tři obchodní společnosti s ručením omezeným. Ty měly sídla v Bratislavě, Žilíně a Košicích (s odloučenými provozy v Nitře a Martině). Akciová společnost Ferona v nich měla stoprocentní majetkový podíl. Dále měla společnost významný vlastnický podíl v akciové společnosti Feroservis Bratislava.

ÚSTŘEDÍ

Havlíčková 1043/11, 111 82 Praha 1, tel.: 224 724 111,
e-mail: ferona@ferona.cz, www.ferona.cz

FERONA PRAHA

Polygrafická 3/262, 108 33 Praha 10, tel.: 274 074 111, fax: 272 703 141,
e-mail: paha@ferona.cz

FERONA LIBEREC

Kašparova 30, 460 06 Liberec VI, tel.: 481 774 111, fax: 485 132 011,
e-mail: liberec@ferona.cz

FERONA HRADEC KRÁLOVÉ

Vázní 847, 501 12 Hradec Králové, tel.: 498 514 111, fax: 498 514 880,
e-mail: hrkralove@ferona.cz

FERONA CHOMUTOV

Spořická 599, 430 01 Chomutov, tel.: 477 055 311, fax: 477 055 305,
e-mail: prodej@chomutov.ferona.cz

FERONA PLZEŇ

Na Roudné 178, 303 63 Plzeň, tel.: 378 025 211, fax: 378 025 230,
e-mail: prodej@plzen.ferona.cz

FERONA ČESKÉ BUDĚJOVICE

Kněžskodvorská 27, 370 39 České Budějovice, tel.: 388 605 111, fax: 388 605 133,
e-mail: prodej@cbudejovice.ferona.cz

FERONA BRNO

Vídeňská 89, 656 72 Brno, tel.: 543 166 311, fax: 543 166 441,
e-mail: brno@ferona.cz

FERONA JIHLAVA

Jiráskova 86, 587 30 Jihlava, tel.: 567 566 912-6, fax: 564 040 602

FERONA OLOMOUC

ČSA 730, 783 53 Velká Bystřice, tel.: 585 176 111, fax: 585 351 716,
e-mail: olomouc@ferona.cz

FERONA STARÉ MĚSTO

Brněnská 1509, 686 02 Staré Město, tel.: 571 856 820-4, fax: 517 810 906

FERONA OSTRAVA

Plzeňská 18, 709 65 Ostrava, tel.: 596 696 611, fax: 596 627 906,
e-mail: ostrava@ferona.cz

STEEL SERVIS CENTRUM

Vážní 847, 501 12 Hradec Králové, tel.: 498 514 002, fax: 498 514 000,
e-mail: hrkralove@ferona.cz

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no text or other markings on the paper.